

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/198457,Polacy-w-Breslau-zaczynamy-cykl-prelekcji-i-spacerow-Wroclaw-6-marca-i-26-marca-.html>
10.05.2024, 12:33

„Polacy w Breslau” - zaczynamy cykl prelekcji i spacerów - Wrocław, 6 marca i 26 marca 2024

„Polacy w Breslau” to nowy projekt popularyzacyjno-edukacyjny, który będzie realizowany w latach 2024-2025 wspólnie przez Towarzystwo Miłośników Wrocławia oraz Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu. Pierwsze dwie prelekcje już w środę 6 marca oraz we wtorek 26 marca. Wstęp wolny! Zapraszamy!

Odbывające się co najmniej raz w miesiącu spotkania – bogato ilustrowane prelekcje oraz spacer z przewodnikami – dotyczyć będą różnych zagadnień z życia Polonii Wrocławskiej w XIX i XX wieku oraz polskich robotników przymusowych, więźniów i jeńców wojennych osadzonych w Breslau i jego okolicy podczas II wojny światowej.

Na rok 1944 przypadła kulminacyjna fala cudzoziemskich – w tym polskich – robotników przymusowych przysłanych do Breslau i osadzonych tu w różnych obozach pracy i czterech filiach KL Gross-Rosen. Pierwsza połowa 1945 roku to natomiast dramatyczne wydarzenia związane z walkami o Festung Breslau, które znacząco odbiły się na życiu wrocławskiej Polonii, jak i polskich robotników przymusowych. To także czas, gdy w Breslau przebywały tysiące cywilnych mieszkańców Warszawy zesłanych tu w trakcie i po upadku powstania warszawskiego. Wśród nich byli także powstańcy, którzy wychodząc z Warszawy wraz z ludnością cywilną, dobrowolnie zrezygnowali z przysługującego im statusu jenieckiego. Obecność w Breslau ich wszystkich – polskich robotników przymusowych – to bardzo ważna

karta w dziejach XX-wiecznego Wrocławia. Określenie „Polacy w Breslau” kojarzy się jednak przede wszystkim z wrocławską Polonią, czyli tymi, którzy choć mieszkali w niemieckim Wrocławiu, to byli Polakami. W okresie dwudziestolecia międzywojennego było ich znacznie mniej, niż przed 1918 rokiem, czyli przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości, odgrywali jednak bardzo istotną rolę.

Zorganizowany przez Towarzystwo Miłośników Wrocławia oraz wrocławski IPN cykl spotkań – prelekcji i spacerów – w przystępny i atrakcyjny sposób będzie przybliżał wybrane wątki z życia Polaków w Breslau w XIX i XX wieku. W trakcie popularnonaukowych wykładów, których częścią będą bogato ilustrowane prezentacje, nie zabraknie także wspomnień Polaków z Breslau. Prelekcje będą się odbywały w siedzibie Towarzystwa Miłośników Wrocławia, czyli w mieszczącej się tuż przy Rynku kamieniczce „Małgosia”.

– Siedziba TMW jest symbolicznym i najlepszym miejscem na tego typu spotkania, bo to właśnie częścią TMW była Sekcja Dawnej Polonii Wrocławskiej, jest nią także Klub Ludzi ze Znakiem P zrzeszający byłych polskich robotników przymusowych. Tak jak niegdyś Polonia się tu spotykała, a od lat spotykają się także ludzie ze znakiem P, tak i my zapraszamy wrocławian, by w tym niezwykłym miejscu poznali historię Polaków żyjących – nie zawsze z własnej woli – w niemieckim Wrocławiu – mówi Zbigniew Magdziarz, prezes TMW.

Już teraz wiadomo, że odbędzie się przynajmniej 25 spotkań, w większości prelekcji, ale nie zabraknie też spacerów prowadzonych przez popularyzatorów historii Wrocławia i licencjonowanych przewodników miejskich.

Potrzebę realizacji takiego popularyzacyjno-edukacyjnego projektu, poprzedzonego szeroko zakrojonymi badaniami naukowymi, wyjaśnia dr. hab. Kamil Dworaczek, dyrektor wrocławskiego IPN:

– W tym roku mija 80. rocznica powstania warszawskiego, w przyszłym 80. rocznica zakończenia walk o Festung Breslau i przejęcia miasta przez polską administrację. Poprzez ten nowy cykl spotkań „Polacy w Breslau” w pewnym sensie chcemy przygotować wrocławian do tych obchodów i przybliżyć im szerszy kontekst tych jakże ważnych wydarzeń, szczególnie, że wiele nowych faktów udało się w

ostatnim czasie odkryć.

Inauguracyjna prelekcja odbędzie się w środę 6 marca i poświęcona będzie wrocławskiej Polonii. Data nie jest przypadkowa, bo to właśnie 6 marca 1938 roku w Berlinie odbył się I Kongres Polaków w Niemczech, w którym wzięli udział również mieszkający w niemieckim Wrocławiu Polacy. Kolejny wykład zaplanowano na 26 marca, na kilka dni przed świętami Wielkiej Nocy, a dotyczyć będzie tragicznej Wielkanocy 1945 roku.

Obie prelekcje wygłosi koordynatorka całego cyklu – Kamilla Jasińska z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu, należąca również do Towarzystwa Miłośników Wrocławia.

Szczegóły na plakatach. Zapraszamy!

POLACY W BRESLAU

CZ. 1

**CIEKAWOSTKI Z ŻYCIA WROCŁAWSKIEJ POLONII
W MIĘDZYWOJENNYM BRESLAU**

KAMILLA JASIŃSKA

6 marca 2024 (środa), godz. 18.00

Kamieniczka „Małgosia” (siedziba Towarzystwa Miłośników Wrocławia)
WSTĘP WOLNY!

 Towarzystwo
Miłośników
Wrocławia

 INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział we Wrocławiu

POLACY W BRESLAU

CZ. 2

WOJENNA WIELKANOC W BRESLAU

KAMILA JASIŃSKA

26 marca 2024 (wtorek), godz. 17.00

Kamieniczka „Małgosia” (siedziba Towarzystwa Miłośników Wrocławia)

WSTĘP WOLNY!

Towarzystwo
Miłośników
Wrocławia

INSTYTUT POLSKIEJ
LITERATURY
Ośrodek we Wrocławiu